

TISKOVINA
POŠTNINA PLAČANA
PRI POŠTI 1113
LJUBLJANA

VIHARNIK

Letnik XLIII – december 2018, št.4
ISSN 1318-9484

Ko se narava razjezi

Arhiv: Turizem Ljubljana Foto: Miljko Lesjak

Iz vsebine:

Srečno 2019

Poročilo o delu upravnega odbora

V spomin: Anica Popovič

Člani poročajo o izletih: 27. planinski tabor sekcije Tacen, Narodni park Severni Velebit, V neznano

Utrinki iz narave: Pot ob Gradiškem jezeru

Minutka za poezijo: Osti Jatej

Prva številka glasila v tekočem letu izide **sredi meseca februarja** (gradivo za občni zbor), ostale tri številke pa **v začetku meseca maja, septembra in januarja**. Vaše prispevke za objavo pričakujemo do sredine meseca aprila, avgusta in decembra na naslov: vikabole@gmail.com

Uredila: Viktorija Grašič Bole, lektorirala: Ema Miklavič, uredniški odbor: Nevenka Kanduč, Anton Doma

SREČNO 2019

Spoštovani viharnice in viharniki!

Prehod iz starega v novo leto je čas, ko običajno pogledamo nazaj in ugotavljamo, kaj smo v iztekajočem se letu naredili. O številkah in poročilih o opravljenem delu bomo več rekli na občnem zboru. Upam pa, da nam je vsem leto 2018 prineslo mnogo lepih trenutkov. Na PD Viharnik smo opravili kar nekaj lepih izletov, se družili s planinskimi prijatelji, spoznavali nove kraje in ljudi. Naredili smo nekaj dobrega zase, se naužili svežega zraka in lepih razgledov. Verjetno za vsakega posebej to šteje še več kot pa suhoparna statistika v poročilih o delu društva.

Motivi za članstvo v društvu so različni. Enim so najpomembnejši društveni izleti, drugim morda popusti za člane planinskih društev. Upam, da ste v iztekajočem se letu v PD Viharnik vsi dobili to, zaradi česar ste se včlanili v društvo. Verjetno ima marsikdo še kakšne želje ali pripombe. Pravi naslov za to smo člani upravnega odbora, ki bomo z veseljem obravnavali vse vaše pobude in želje. Društvo je v prvi vrsti namenjeno članom in tega se zavedamo tudi v upravnem odboru.

Za delovanje društva pa je potrebno tudi kar precej prostovoljnega dela nekaj ljudi. Nekateri za društvo žrtvujejo kar precej svojega prostega časa. Rad bi se zahvalil vsem, ki ste v iztekajočem se letu naredili karkoli za društvo. Hvala vsem članom nadzornega in upravnega odbora. Hvala vodnikom za vse ure, ki ste jih žrtvovali za pripravo in izvedbo izletov. Hvala tudi urednici glasila, ki je v tem letu prevzela urejanje, in hvala tudi vsem, ki pišete članke za glasilo Viharnik. Izletov ne bi bilo brez udeležencev, tako da hvala tudi vsem, ki se udeležujete izletov (iz našega društva ali iz drugih). Vsekakor vzdušje na izletu ustvarjajo vsi udeleženci, tako da je vsak udeleženec zaslužen za to, da smo se imeli na izletih lepo. Veseli pa smo vsakega člana, tako da zahvala velja tudi tistim, ki ste samo člani društva, aktivno pa v njem ne sodelujete.

Upam, da se bomo na koncu leta 2019 zopet lahko veselili ob spominih na lepa doživetja v gorah. Želim vam veliko varnih

korakov v gorah, veliko lepih razgledov in prijetnih tur. Vsem želim obilo zdravja, sreče in uspeha v novem letu.

**Predsednik planinskega društva Viharnik
Gregor Rihar**

Dragi viharnice in viharniki,

zahvaljujem se vsem, ki sodelujete pri nastanku glasila Viharnik, vsem, ki pišete in pošiljate fotografije o naših pohodih, skrbnemu uredniškemu odboru - Nevenki in Antonu, lektorici Emi, Alenki, ki prispeva poezijo, ki jo z veseljem objavljamo. Vesela sem, da nam članke pošiljajo tudi iz sekcije Tacen. Z veseljem prebiramo njihove dogodivščine.

Res pa je, da je med udeleženci pohoda vedno manj volje za pisanje člankov o izletih. Vedno bolj aktualen je face book, kjer se fotografije o izletih in kratki podnaslovi tekoče objavljajo. Fotografije povedo veliko, še posebej, če so aktualne. Dandanes ljudje nimajo časa in več ali manj samo preletijo revije in časopise, pogledajo naslove, podnaslove in fotografije in potem gre vse skupaj v koš.

Verjetno se bodo tudi pri izdajanju glasila Viharnik v bodoče zgodile spremembe, o tem, kakšne bodo, bo odločal upravni odbor in občni zbor društva.

V letu 2019 želim vsem predvsem veliko zdravja, zadovoljstva, veliko druženj, lepih pohodov ter veliko odločnosti in poguma pri premagovanju težav in ovir na vaši poti.

Naj vam bo življenje naklonjeno.

Srečno 2019!

**Urednica
Viktorija Grašič Bole**

INFORMACIJE

Z UPRAVNEGA ODBORA

Upravni odbor se je v drugi polovici leta 2018 ukvarjal z urejanjem arhiva društva. V zadnjih letih je bil arhiv po delih shranjen pri več članih upravnega odbora. Vzrok je predvsem to, da društvo nima prostora, kjer bi lahko shranjevalo svoje stvari. Tako je vsak član upravnega odbora hranil tisto, kar se je nanašalo na njegovo delo. Kar nekaj stvari je bilo še tudi pri bivši tajnici. Alenka Hitti je vse zbrala, presortirala in naredila spisek arhiva. Stvari, ki jih več ne potrebujemo, smo shranili v Zgodovinski arhiv Ljubljana.

V septembru smo tudi začeli s pripravo novega programa izletov, kar je sicer bolj delo posameznih vodnikov in Štefana Rojine, ki je moral vse predloge zbrati in jih uvrstiti v program. Glede na to, da je bil program dobro pripravljen, je upravni odbor le pregledal program in ga sprejel.

Naše društvo že več let ni predlagalo nikogar za častni znak PZS, tako da smo malo razmislili, koga bi predlagali, in se odločili za dva člana našega društva.

Ukvarjali smo se tudi s problematiko markacijskega odseka. V našem društvu imamo težavo, in sicer, da je imamo le enega markacista z opravljenim izpitom za markacista, kar je v nasprotju z Zakonom o planinskih poteh. Zakon se še v celoti ne izvaja v delu, ki nalaga PZS, da z društvu sklenske skrbniške pogodbe za poti. Ko se bodo na PZS odločili to storiti, bomo morali našo pot oddati, če ne bomo dobili še enega markacista z opravljenim izpitom.

Pojavila se je tudi težava s članki za naše glasilo Viharnik. Člankov z izletov je premalo, da bi se lahko objavile 3 številke glasila. Iskali smo različne rešitve, vendar končnega sklepa glede tega še nismo sprejeli.

Ukvarjali pa smo se tudi s tekočimi problemi: organizacijo in izvedbo izletov, pripravo občnega zbora, finančnim stanjem društva ...

**Predsednik planinskega društva
Viharnik Gregor Rihar**

V SPOMIN

ANICA POPOVIČ

1939-2018

V soboto, 22. 12. 2018, naš je za vedno zapustila Anica Popovič, štiri mandate predsednica Planinskega društva Viharnik v obdobju 2006 do 2014. Viharnica je bila dobrih 25 let, vse od leta 1993.

Njena življenjska pot se je pričela v Beli Krajini, od koder jo je študij prava odnesel v Ljubljano, delo potem v Koper in nazaj v Ljubljano, kjer je zaključila svojo pot.

Sama sem jo spoznala v začetku leta 2008, ko so me nagovorili, da prevzamem tajniška dela društva in zamenjam tajnika Marjana, tudi on nas je letos zapustil.

Skozi delo sva se spoznavali 6 let, bili aktivni v besedah, mislih in dejanjih, podnevi, ponoči, med prazniki. Anica se ni hotela podrediti računalniku in internetu, je že vedela zakaj, ni potrebovala neke škatle, ki bi jo jezila. Je bilo dovolj drugih problemov, saj je svojo funkcijo opravljala dosledno in odgovorno. Tako sva se večkrat srečali in usklajevali zapisnike, predloge dopolnjevali po telefonu.... Včasih sva najino povezanost imenovali kar »vroča linija«. Pa je bilo res, slušalke so se večkrat segrele, niso pa pregorele. Se je

tudi zgodilo, da je bilo tega toliko, da sva se usedli v avto, odpeljali na izlet v sončne kraje in predebatirali vse »čeje« med vožnjo, na sprehodu, ob narezku in kozarčku in vse dorekli in rešili. Dopovedala mi je, da nismo v upravnem odboru zase, ampak zaradi vseh članov in da moramo delati v korist drugih. Vodenje društva je bilo zanjo velika skrb, vedno se je spraševala, ali v kakšnem drugem zakonu, pravilniku, aktu piše kako drugače in se je potrebno držati teh pravil.

PD Viharnik je dopolnilo 40-letnico obstoja v mesecu decembru 2014, Anica Popopovič pa je predala funkcijo predsednika Gregi Riharju v mesecu februarju 2014. Ob tem je sama napisala, s čim se je spopadla hote in nehote ob prevzemu vodenja društva in kako je doživljala in reševala probleme.

Če se primerjam z njo, je imela srečo, praktično celo življenje ji je bilo dano hoditi v hribe, na potovanja. Jaz sem hribe zanemarila kar za tri desetletja. Večina viharnikov jo je poznala le z izletov, druženj, jaz pa največ skozi delo društva. Nekateri se je spomnijo po stalnici: »Sedaj pa pride najlepši del dneva, druženje v gostilni.«

Sva se pa bolj zblížali zadnja leta, ko je izgubila svojo drago prijateljico Vojko, ki sem jo jaz poznala le bežno. Pripovedovala mi je o svojih planinskih pohodih in potovanjih, ki jih ni bilo malo. Neverjetno je opazovala in doživljala naravo, pokrajino, uživala v razgledih, vdihih svežega zraka. Prepričala me je tudi, da gremo v Jemen in Socotro, kar pa je ona zadnji hip iz zdravstvenih razlogov odpovedala, jaz pa sem te kraje »ujela« tik pred njihovo vojno.

Obljubila sem ji, da jo peljem na zimski Vogel, predolgo sem odlašala, zadnjo pomlad ji do teh pogledov ni bilo več. Anica, oprosti!

Vesela sem, da sem jo poznala, in hvala, Anica, za vse, kar sem doživela s teboj in kar si me naučila.

Alenka Hitti

PRISPEVKI NAŠIH ČLANOV O OPRAVLJENIH POHODIH IN IZLETIH

27. PLANINSKI TABOR SEKCIJE TACEN

BOVEC 10. 8. – 15. 8. 2018

Spomladanska ideja za letošnji tabor v Dolomitih je bila sprejeta z navdušenjem in množico prijav, a smo hitro ugotovili, da izvedba ne bo mogoča: predvsem smo bili nepoznani za rezervacijo bivališč na vrhuncu sezone. Tako smo se odločili za Zgornje Posočje, kjer smo pred četrto stoletja pričeli s tabori, in s precej sreče našli v Bovcu tri apartmaje za 15 oseb v eni hiši. Po letih 1993 in 94 gremo torej tretjič v Bovec, tokrat obujat spomine in se poskusit približati takratnim podvigom. Misija nemogoče: Visoka Rosojanska pot in podobni takratni izleti bodo ostali v spominih in ne v naših ponovitvah.

Tabor smo pričeli z običajnim zborom v Guncljah. Okrepljeni z odličnim Jožinim štrudlom se nas je 11 odpeljalo do mejnega prehoda Predel, kjer sta se nam pridružili Melita in Roza s šolano labradorko Ajo. Še spust v Log pod Mangartom, kjer sta se pridružili še dve planinki, in pričelo se je šestdnevno planinarjenje ter uživanje v prijateljskem druženju.

**LOG POD MANGARTOM 651 m --
FRATARICA s slapovi 860 m in nazaj
ter TRDNJAVA KLUŽE 532 m --
HERMANOVA UTRDBA 640 m in nazaj
(višina 365 m, čas 4 ure, sončno)**

IZLET 1: parkiranje vozil na parkirišču pod mostom v Gorenjem Logu. HOJA: spust do Koritnice in njeno prečenje, vstop v označeno pot ob Fratarici, vzpenjanje po stezi mimo slapov z občasnim spremljanjem skupin pri kanjoningu v soteski, vse do slapa Parabola in še malo višje. Spust po isti poti do parkirišča. IZLET 2: vožnja na parkirišče pri trdnjavi Kluže. HOJA: po označeni vojaški poti skozi predor do Hermanove utrdbi, njen ogled in vrnitev do vozil po isti poti. Po zasluženem postanku v bifeju trdnjave Kluže vožnja v Bovec.

Pred trdnjavo Kluže

Pozno kosilo v gostilni Letni vrt v središču Bovca. S polnimi želodci dobre hrane in zadovoljstvom z gostilno, vožnja do apartmajev v Bovcu. Oglad rezerviranih treh apartmajev s skupaj šestimi spalnimi prostori, razporeditev in vselitev. Skupni večer za otvoritev tabora na terasi pred »moškim« apartmajem v pritličju, z uživanjem prinesenih prigrizkov in pijače. PRIPIS: Uspešen in prijeten začetek; kakšen bo konec?

PLANINA ZAPLEČ 1190 m – MALI HOMEČ 1259 m – PREDOLINA 1192 m – ČEZ UTRO/PLANINA GOLOBAR 1305 m in nazaj (višina 550 m, čas 6.10 ure, sončno, nevihta med vožnjo)

IZLET: ob 7. uri vožnja skozi Kobarid do Drežniških Raven, nato po grobem makadamu do planine Zapleč. HOJA: po kolovozu – Pot miru – mimo planine Zaprikraj do muzeja na prostem (soška fronta) in ogled njegovega zahodnega dela, sestop in nadaljevanje po vzporednem, a napačnem kolovozu, vračanje do muzeja in naprej do planine Predolina, kjer se je obrnilo 7 udeležencev, 8 pa nadaljevalo po gozdni stezi nad strmo grapo Slatenika do planince z odcepom poti do izliva Slatenika. Tu so se obrnile še tri planinke, vzpon na prelaz do spomenika padlih partizanov Gradnikove brigade pa nadaljevala peterica. Po krajšem počitku

vrnitev do vozil po isti poti. Vožnja v hudi nevihti v Kobarid.

Po več neuspešnih poskusih v kobariških gostilnah – zasedeno oziroma rezervirano, zaprto popoldne – končno dobili prostor v gostilni Kotlar. Zadovoljni s hrano in postrežbo smo se odpeljali domov, večer pa zaključili na apartmajski terasi s proslavitvijo našega 1500(!!!) izleta v 32 letih, seveda ob naših zalogah prigrizkov in pijače.

PRIPIS: Majhna nepazljivost in prijazen kolovoz pa si v r...!

ŠTUPICA (STUPIZZA) 203 m – PLANINA MIJA (MALGA MIA) 970 m – NAD PRADOLOM (BOCCA DI PRADOLINO) 498 m – DOLINA PRADOL (VALLE DI PRADOLINO) – ŠTUPICA (višina 800 m, čas 8 ur, sončno)

IZLET: 7.00 vožnja skozi Kobarid in Robič do mejnega prehoda in ob Nadiži (Natisone) do Štupice; parkiranje za vasjo ob reki. Tri dekleta so se odločila zanemariti Mijo in izbrala potepanje med Kobariškim Stolom in Matajurjem ter kopanje v slovenskem toku Nadiže. HOJA: čez reko in ob njej do vstopa na pot CAI 754, vzpon po mulatjeri s stopnicami do odcepa za planino in vzpon po široki gozdni poti do zavetišča na planini. Daljši uživaški

počitek na soncu (medtem sta Urška in Aleš brez nahrbtnikov skočila na Mijo (Monte Mia, 1237 m) in spust po strmi gozdni stezi do sedla Nad Pradolom, kjer se odcepi pot v Podbelo oziroma do Napoleonovega mostu na Nadiži v Sloveniji. Nadaljevanje po mulatjeri v dolini Pradol pod 50-metrskimi stenami soteske, do že od zjutraj znanega odcepa za planino in nadaljevanje po stopnicah do Nadiže in čez most do vozil. Osvežilno umivanje/kopanje v Nadiži in vožnja do Robiča, kjer so čakale tri kopalke/potepinke.

Dobili prostor v kobariški restavraciji Topli val hotela Hvala. Hrana dobra, tudi ponudba, odnos dela osebja restavracije pa za čisti cvek: zaplet s plačevanjem pojedene in popitega. Ker nihče ni hotel obračunati in pobrati denarja po osebah, kot smo zahtevali – tudi direktor je vztrajal, da kot gosti sami obračunavamo in zbiramo denar za en račun za celo mizo

– smo restavracijo zapustili brez plačila in se odpeljali domov v Bovec. Med vožnjo je Zdravkovo vozilo ustavila policijska patrulja (prijava iz restavracije na osnovi registrske številke vozila) in zbrala informacije o dogodku v Toplem valu. Na terasi apartmajev zaključili dan s prigrizki, pijačo in klepetom. Melita načrtovano zapustila tabor, prišla pa Zdenka.

PRIPIS: Topli val je lahko tudi mrzla voda; mene ne bodo nikoli več gostili!

POSTAJA D KANINSKE NIHALKE 2204 m – PRESTRELJENIK 2498 m in nazaj (višina 300 m, čas 4.10 ure, sončno)

IZLET: ob 8.00 vožnja s kaninsko nihalko na končno postajo D Podi. HOJA: vzpon na Sedlo 2292 m z ogledom panorame in še posebej poti proti Rombonu, za kar so se zvečer odločili Urška, Zdenka in Aleš ter se že ob 7. uri odpeljali z nihalko.

Visoki start s Kanina na Prestreljenik

Vzpenjanje po markiranem skalovju in grušču je kmalu odvrnilo peterico od nadaljevanja poti in so se vrnili. S tem je propadla načrtovana delitev na skupino z vrhom in skupino z vrhom in ferato do Okna. Sedmerica na vrh. Po počitku in razgledovanju – vzhodni greben z Lopo,

Veliko Črnelsko špico in Rombonom že povsem zakrit s temnimi oblaki – spust po

isti poti z manjšimi težavami na višjih skalnih skokih do vstopa v družinsko zavarovano pot (ferato) A težavnostne stopnje. Kljub ogledu začetka široke poti, vdlane v skalno steno in pogledi na

skupine z otročiči s plezalnimi varovali, ni bilo zadostne volje in poguma za ferato, zato spust do postaje D, kjer je v restavraciji že čakala peterica. Po pivu in kavi smo se zanihali v Bovec in se zapeljali do apartmajev.

Vožnja v dežju v bovško gostilno Pod lipco z odlično hrano, postrežbo in z vljudnim, prijaznim osebjem. Pridružili so se trije Rombončani, ki so po iskanju prave poti pod Črnelsko špico in zaradi nizke oblačnosti skrajšali izlet pred Rombonom (ni bil viden!) ter se spustili preko Krnice v Bovec (8 ur in pol, cca 500 m gor in 1800 m dol). Večer spet na terasi z že ustaljenim »programom« in dogovarjanjem za naslednji dan, saj je še deževalo.

PRIPIS: predlog cenika nihalke: povratna vozovnica – 20€, v opankah, sandalih – 520€.

SPOMINSKA CERKEV JAVORCA 571 m in TOLMINSKA KORITA Hudičev most 243 m (višina 290 m, čas 3 ure, sončno)

Spominska cerkev Javorca

IZLET: odhod kasneje zaradi nočnega dežja in ob 8. uri vožnja skozi Tolmin, Zatolmin in nad koriti Tolminke do parkirišča pod Javorco. HOJA 1: po betonski poti/cesti vzpon do spominske

cerkve, ogled le-te z vodstvom in razlago ter spust po isti poti do vozil. Vožnja po isti ozki, vijugavi cesti do Zatolmina in do parkirišča za Tolminska korita. HOJA 2: po označeni in vzorno urejeni krožni poti po koritih in po Hudičevem mostu do parkirišča. V bifeju okrepitevne pijače, nato pa vožnja v nalivu mimo Kobarida v Bovec. Neposredno v gostilno Pod lipco v Bovcu (zadovoljni prejšnji dan), nato pa na teraso pri apartmajih: zaključni večer s pospravljanjem prinesenih prigrizkov in pijače ter dogovarjanjem za odhod iz Bovca in za zadnji izlet.

PRIPIS: Na ozkih, vijugavih cestah niso največji problem srečanja z nasprotno vozečimi, temveč glasne želje: »Da ne bi zdajle kdo pripeljal naproti!«. Vedno je pripeljal! Murphy!!

KOČA PRI IZVIRU SOČE 886 m – IZVIR SOČE (višina 200 m, čas 3.30 ure, sončno)

IZLET: izselitev iz apartmajev, plačilo bivanja in zbor na oblegani terasi, dogovor za izlet k izviru Soče in vrnitev v Ljubljano čez Kranjsko Goro zaradi boljših vremenskih razmer na severu kot na jugu. Slovo od Milence, ki s sinom in njegovo družino še malo podaljšuje bivanje v Bovcu, in še izlet nekaj zainteresiranih do pridelovalke mlečnih izdelkov v Plužni in nakup dobrin, nato pa z več kot enourno »pošastno« zamudo vožnja med kolesarji, motoristi, ogledovalci Trente ... do parkirišča pred kočjo pri izviru Soče. HOJA: sprememba načrta in premik po cesti po Zapodnem, mimo Kekčeve domačije, do struge Suhega potoka in naprej po desnem bregu do slapov; vračanje po isti poti do kočje. Nekaj jih je skočilo še do izvira Soče, nato pa v vozila.

Na parkirišču sta se poslovili Silva in Roza z Ajo in se odpeljali domov s tokom Soče, ostala dvanajsterica v štirih vozilih pa preko Vršiča v Naklo pri Kranju, v dobro in nam znano gostilno Marinšek. Z okrepitevnim kosilom in nazdravljanjem smo zaključili 27. planinski tabor, 3. v Bovcu in se celi in zdravi odpeljali domov.

PRIPIS: Sreča spremlja pogumne; med hojo smo ušli vsem ploham in nevihtam.

Naj Aja s »plenom« v gobčku

RAZGLAS: Ajo razglašam za naj udeleženko tabora zaradi njene potrpežljivosti, vztrajnosti, vzornega vedenja. Postala je alpinistka in opravila daaaleč največ korakov. Bravo njej in Rozi!

Do svidenja na 28. letnem planinskem taboru, morda spet v Bovcu, saj nam je ostalo še kar nekaj zanimivih izletov, pa ne le iz letošnjega nabora.

Zdravko Melanšek

NARODNI PARK SEVERNI VELEBIT

IZLET PRESEŽKOV

OD 13. DO 14. OKTOBRA 2018

“Top! Izlet. Poln sonca ☀️, vetra (prvi dan), prelepih razgledov ter super družbe! 🙌”, je na družbenem omrežju FB PD Viharnik zapisala navdušena viharnica Irena. Res, to je bil izlet presežkov od ideje do izvedbe, velika pohvala našemu predsedniku Gregu Riharju, ki je organiziral in vodil izlet. Dva dni smo osvajali Velebit in Velebit je osvajal nas. Osvajal in osvojil nas je s svojo prvinsko divjino, z bogastvom krša, s številnimi razgledniki, čudovitimi pogledi na otoke, morje in na liško pokrajino, z burjo, s tišino, soncem in zvezdami. Prvi dan so nas prevzeli zavižanski razgledni vrhovi, drugi dan nas je očarala Premužičeva steza z Rožanskimi in Hajdučkimi kuki.

Veliko zanimanja je bilo za najavljeni izlet. Zaradi omejenega prostora v Planinskem domu Zavižan se je na listo udeležencev uvrstilo 18 s prijavo najurnejših planincev. Velebit je že dolgo časa vzbujal mojo radovednost, občudovanje in željo, da ga spoznam od blizu. Zvedavo in spoštljivo sem ga opazovala, ko sem se potovala po jadranski magistrali ali jadrala med otoki. Velebit je gorski greben v Dinarskem gorstvu. Dviguje se nad obalo Jadranskega morja oziroma Velebitskega kanala na dolžini 145 km in širini 30 km. Segajo od prelaza Vratnik nad Senjem do kanjona reke Zrmanje. Leži med morjem in Liškimi, Gackimi in Grečanskimi poljem. Antični pisci so ga imenovali Monte alba - Bela gora. Pravijo, da bolj zaradi impozantnih belih kamnitih sten, o katerih so govorili morjeplovci, kot zaradi snega, ki se na visokih vrhovih Velebita zadržuje od pozne jeseni do pozne pomladi. Velebit se deli na Severni Velebit, Srednji Velebit in Južni Velebit. Severni Velebit se razteza od prelaza Vratnik na nadmorski višini 688 m do prelaza Veliki Alan na nadmorski višini 1412 m.

Z namenom, da ohranijo naravno okolje, so na področju Severnega Velebita leta 1999 ustanovili Narodni park Severni Velebit, ki je najmlajši med osmimi hrvaškimi narodnimi parki. Meri 109 km², ima več kot 30 označenih planinskih poti, ki vodijo na vrhove z veličastnimi razgledi, letno ga obiše 15 000 obiskovalcev. Znotraj NP sta strogo varovana rezervata Rožanski in Hajdučki kukovi ter botanični park, ki ga obdajajo vrhovi Zavižan, Balinovac, Velika Kosa. V botaničnem vrstu raste 500 različnih rastlinskih vrst. Planinarjenje v divjini Rožanskih in Hajdučkih kukov izven označene poti ni dovoljeno oziroma le s posebnim dovoljenjem.

Ko jesenski dan še ni bil pokonci, se nas je 18 srčnih planincev, med njimi tudi naš vrli in priljubljeni vodnik Štefan, zbralo na Dolgem mostu v Ljubljani. V malem avtobusu s prijaznim voznikom smo zapustili megleno, hladno Ljubljano. Med vožnjo proti morju smo dremali in sanjali o soncu, se veselili prve kave in odkrivanja velebitske divjine. Po nekaj urah vožnje, postanku za kavo, ki nas je ob sodelovanju sončnih žarkov in svežega zraka dokončno prebudila, smo jadransko magistralo zapustili pri Svetem Juraju in se podali na

zavižansko ceste. Po 10 km smo v Babić Sići vstopili v Narodni park Severni Velebit, plačali vstopnino in nadaljevali vožnjo po ovinkasti, makadamski cesti skozi bukov gozd (7km) do parkirišča pod Planinskim domom Zavižan. Tu smo si optrali nahrbnike, po navodilih Grege, polne zalog hrane, pijače in toplih oblačil. Zavižan je znan po hladni, vetrovni, snežni klimi. Na področju Velebita je edina oskrba s hrano in vodo iz nahrbtnika. Povzpeli smo se v 15 minut oddaljeni bazni tabor – Planinski dom Zavižan na višini 1594 m. Razbremenili smo nahrbtnike, odvečne zaloge hrane in ostalega pustili v baznem

taboru in se odpravili na turo po zavižanskih vrhovih – vzpone in spuste na Veliki Zavižan (1676 m), Balinovac (1622 m) Velika Kosa (1602 m) ter Vučjak (1644 m), ki se dviguje nad Planinskim domom.

Pred začetkom krožne ture skupinska "fotka"- nato pa proti Kapelici, mimo vstopa v botančni vrt na Veliki Zavižan.

Viharniki gremo po strmi poti na Veliki Zavižan, ki je z višino 1676 m najvišji vrh Narodnega parka Severni Velebit. Pravijo, da je zaradi prelepnih razgledov in lahke dostopnosti tudi najbolj obiskani vrh na tem področju. Skozi rušje se strmo vzpenjamo na skalnat vrh, v pričakovanju

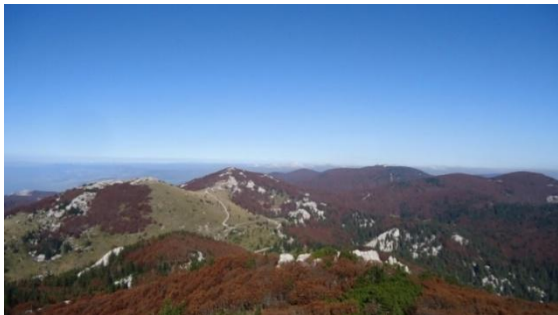
obljubljenih, imenitnih razgledov na kvarnerske otoke, liško pokrajino in Rožanske kuke.

Smo na vrhu s skrinjico in žigom, z burjo in kraljevskimi razgledi.

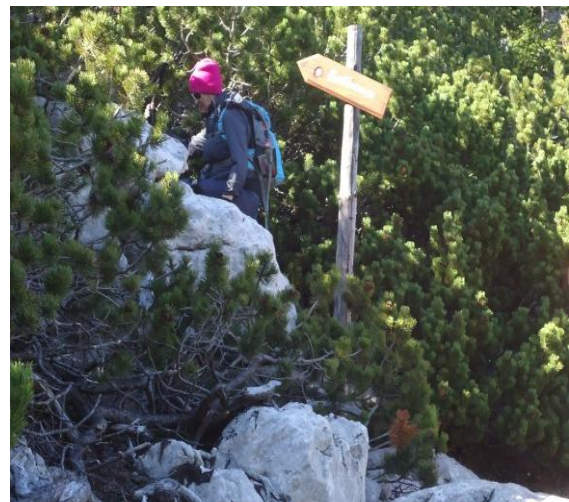

Burja pleše, a mi imamo kape, uživamo v razgledih, tokrat od zgoraj na Krk, Rab, Goli otok in Prvič, na liške pejsaže in na divjino Rožanskih kukov.

Še nekaj pogledov in nasmehov morju in pot nadaljujemo proti naslednjemu vrhu razgledniku – nekoliko nižjemu, a zato nič

manj imenitnemu Balinovcu, visokemu 1602 m. Z Velikega Zavižana sestopamo proti botaničnemu vrtu na višino 1480 m. Nekaj časa hodimo po udobni kamniti poti botaničnega vrta, predstavljajoč si poletno razkošje barv in vonjev, raznovrstnega, zdaj spečega rastlinja. Kmalu nas smerokaz usmeri proti Balinovcu. Pot nadaljujemo med rušjem in skalami.

Balinovac, ne najvišji, a zelo impozanten vzpon in še bolj impozanten spust. Pravi skalnati golak, ki nas popolnoma prevzame z lepoto razgledov na širo modro morje, posejano z otoki, obsijanimi s soncem.

Tudi burja se veseli pogledov na morje, njen ples postaja vedno bolj divji, a mi imamo tudi rokavice in se znamo zoperstaviti njenim sunkom.

Pričakujeta nas še dva razgledna vrha. Ker jesen pohodnikom krajša dneve, moramo pohiteti. Še fotka, da ohranimo lepoto trenutka in sestop. V vršnem delu, med skalami in rušjem, sestopamo previdno in počasi. Nekaj testov gibčnosti in plezalskih spretnosti, nekaj poguma, veliko dobre volje, cenjene so dolge noge, a še bolj Štefanova pomoč pri postavljanju nog v varne, zanesljive oprimke.

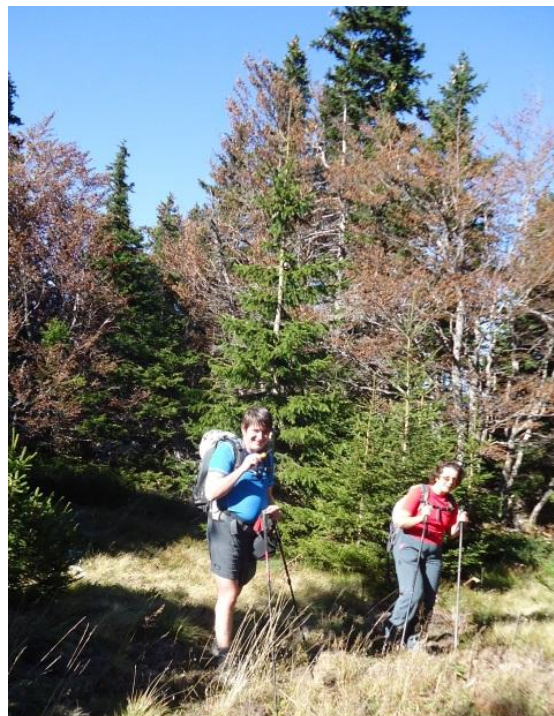
Z nasmehom in z burjo, med skalami in rušjem, z velikim navdušenjem proti Veliki Kosi.

Uživamo v pogledih, doživljamo vsak po svoje velebitsko divjino in pregledujemo teren za spust

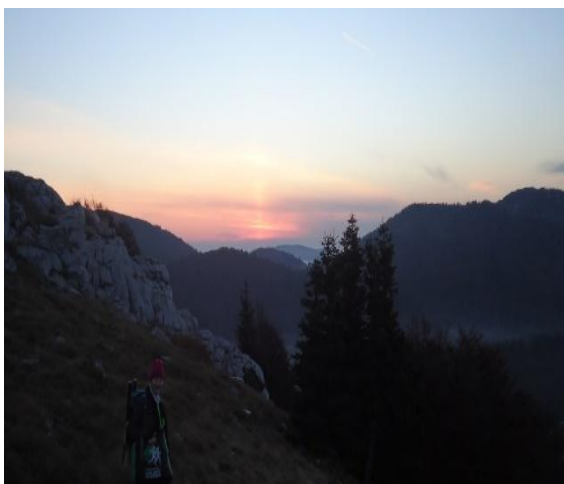
Na poti proti Velki Kosi (1622 m) nas čaka tudi nekaj plazenja pod skalami. Občudujemo in se zgledujemo po viharstevih, kot oni, tudi mi kljubujemo viharjem in premagujemo vse težave.

Veliko Koso smo osvojili, vračamo se mimo meteorološke postaje v bazni tabor, v Planinski dom Zavižan, kjer odložimo nahrbtnike in se povzpnejo na četrti vrh Vučjak, ki se nahaja nad Planinskim domom. Še en čudovit pogled na široko morje, spust in vrnitev v topli Planinski dom, ki se polni s pohodniki in dobro voljo. Zadišijo po dobri, topli hrani, ki smo si jo pripravili v kuhinji z vsem potrebnim ugodjem in udobjem. Topel čaj, pivo in vesel, sproščujoč klepet, smeh, zunaj prekrasna zvezdnata noč, vendar premrzla za čakanje na vile v belih oblekah, ki plešejo v mesečini velebitskih vrhov, kot pripoveduje stara legenda.

Naredili smo 420 m vzpona in sestopa po zavižanskih vrhovih, naučili smo se svežega zraka in burje, ki je odpihnila vse slabo in prihajal je čas za spanec v mehkih, toplih posteljah z dišečo posteljnino. Grega si je zaradi zasedenosti kavalirsko izbral talno ležišče.

V nedeljo so budilke zazvonile ob šesti uri, zunaj je bila noč, sijale so zvezde. Iz jedilnice sta se širila poživiljajoči vonj kave in zapeljivi vonj višnjevca zavitek, s katerim nas je osrečil neznani prijazen planinec, ki je že odhitel na svojo turo. Točno ob sedmi uri, kot je določil Grega, smo se spustili do avtobusa, tam odložili nepotrebne stvari in v jutranjem svitu krenili proti Premužičevi stezi.

Mistika rojevanja novega dne, dne novih velebitskih doživetij Premužičeve steze. Premužičeva steza se uvršča med najlepše hrvaške planinske poti. Po načrtih in pod nadzorom gozdarskega inženirja Anteja Premužiča, strastnega ljubitelja narave, gora in Velebita, so jo v slabih 4 letih (1930-1933) zgradili lokalni podvelebitski mojstri suhogradnje brez uporabe betona, cementa in gradbene mehanizacije. Steza je dolga 57 km, široka 1,2 m, njen povprečni nagib 10 %, največji 20 %. Začne se na Severnem Velebitu pri Zavižanu, vodi mimo prelaza Veliki Alan in se konča pri Oštarijskih vratih na Srednjem Velebitu. S serpentinami, poltuneli, škarpami in mostički nudi steza udobno hojo po nekoč težko dostopnih, a najlepših in najbolj divjih predelih Severnega in Srednjega Velebita. Celotno stezo je mogoče prehoditi v 3 dneh. Mi smo na stezo stopili pri botaničnem vrtu Zavižan in izstopili pri Planinskem domu Alan, v sedmih urah smo prehodili približno 14 km Premužičeve steze, se povzpeli na Crikveno in Alančič vrh.

Rossijeva koliba 1580 m pod steno Pasaričevega kuka v osrčju Rožanskih kukova

Od Planinskega doma Zavižan smo po 3 urah hoje prispeli do Rossijeve kolibe, zavetišča, imenovanega po botaniku Rossiju. Zgrajena je bila leta 1929 in v celoti obnovljena leta 2012. Odlično pozicionirana v divjini Rožanskih kukov nudi prijetno in udobno zavetje z 10 ležišči, pečjo in mizo ter imenitnimi razgledi. Tu smo se energetske okrepili, seveda z dobrotami iz nahrbtnika, saj je zavetišče neoskrbovano. Pot smo nadaljevali proti Crikveni, 1641 m visokemu skalnatemu vrhu – izzivu za naše pezalce.

Našo Ano privlači plezarija. Pravi, da adrenalin dela, pa tudi malo strahu je prisotnega, ampak ko prideš na vrh, je občutek enkraten. Res je, bravo Ana in vsi ostali. Nepozabna je nagrada stati na vrhu in gledati divje, težko dostopne Rožanske kuke.

Malo naprej od Crikvene, v tišini, na visoki skali sta mirno počivala in opazovala Premužičevo stezo dva ponosna gamsa, gospodarja Rožanskih kukov. Tu domujejo tudi medvedi, volkovi in risi. Bili so opozorjeni o prihajajoči karavani viharnic in viharnikov in poskrili so se v svoje brloge.

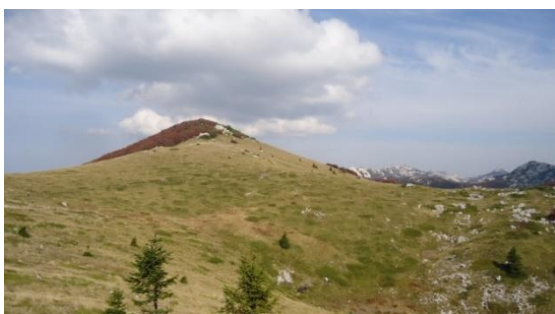
Vedno skrbni Grega čaka tiste, ki jim je pogled na gamsa upočasnil korak. Lepo je čakati v družbi vesele viharnice hitrih nog.

Spuščamo se po poti, ki pelje skozi divjino Rožanskih kukov, zvedavo gledamo levo in desno, gor in dol, občudujoč čudovito formo vivo, ki jo je skozi tisoč in več let ustvarila narava.

Iz Rožanskih kukov se počasi spuščamo v pokrajino, ki je bila popolnoma drugačna. Pokrajina livad in travnikov, ki v soncu zlato žarijo in zapeljivo vabijo k sebi.

Pod Seravskim vrhom smo se odzvali vabilu zapeljivih travnikov. Sproščujoče je bilo sedeti v travnatem naslonjaču, se nastavljati prijetnemu božanju sončnih žarkov, se sladkati s čokolado. A Grega je pogledal na uro in treba je bilo vstati in iti dalje proti Alančič vrhu (1611 m). Osvojili smo naš zadnji vrh tega dne - Alančič vrh s širnimi pogledi na morje in ostalo okolico. Sledi zadnja ura hoje preko travnikov in skozi bukov gozd do Planinske kočice Alan, na višini 1340 m, kjer se ob prijetni leseni koči v lesenih ležalnikih s prigrizkom iz nahrbtnika zaključijo naše spoznavanje velebitske divjine.

Medtem ko smo hodili in občudovali Premužičevo stazo, naredili 590 m vzpona in 720 m spusta, vključujoč Crikveno in Alančič vrh, se je naš šofer avtobusa odpeljal s parkirišča pod domom Zavižan, prevozil več kilometrov po ovinkastih, gozdnih cestah in nas pričakal v bližini Planinskega doma Alan v naselju Mirovo. V tem nekoč najbolj naseljenem planinskem naselju Severnega Velebita so le še ostanki kamnitih hiš - planinskih stanov.

Tisočerih vtisov velebitske divjine smo posedli v avtobus, se odpeljali proti Jablancu in jadranski magistrali in po kratkem postanku v Novem Vindolskem proti domu.

Kratek postanek v Novem Vindolskem in še pogled na Velebit z morja. Med potjo domov smo veselo klepetali, si delili naše planinske spomine, želje in načrte, malo spali, malo sanjali. Vsi smo si zaželeli, da naslednje leto nadaljujemo pot po Premužičevi stezi - od Planinskega doma Alan dalje proti Oštarijskim vratom.

Grega, najlepša hvala za dva sijajna, brezskrbna dneva, ki smo ju preživeli skupaj v popolnem odklopu, v lepoti in divjini Velebita in lepo prosim, prisluhni naši želji.

Darja Pintarič

V NEZNANO

1. 12. 2018

V oblačnem jutru se nas je 17 viharnic in viharnikov zbralo na Dolgem mostu. Na vprašanje, kam gremo tokrat, je bil vodnik Štefan zelo skrivnosten, obljubil pa je veliko čokolado kot nagrado tistemu, ki bo uganil tokratni cilj. Že na avtocesti proti Primorski so padale ideje, vendar se je Štefan le nasmehnil in odkimal z glavo. Nismo šli proti Kopru, ampak v smeri Nove Gorice. Že smo ugibanja zožili na bližnje hribe: Sveta gora, Sabotin, Škabrijel, Korada,... in nič ni bilo prav. Dodatno zmedo je povzročilo tudi, ko smo zgrešili odcep proti Mirnu. Res smo šli v neznano !

No, kmalu smo bili na pravi poti in uganki je bil najbližje Marko, ki je modroval: »Štefan nas pelje nekam, kjer je bila soška fronta!«. Peljali smo se skozi Miren in pred nami so se že videli Črni hribi in stolp na Velikem Cerju – spomenik braniteljem slovenske zemlje na Cerju (343 m). Viharnica Slavi je bila tista, ki si je prislužila nagrado.

Zapeljali smo se do spomenika in tu pričeli hojo po čudoviti kraški pokrajini, ponekod še okrašeni s prelepim rujem, ki pa je žal že izgubil svojo rdečo barvo.

Veliko Cerje

Pot je bila pestra, malo dol, malo gor, čez borove gozdičke in travnike. Vreme nam je bilo naklonjeno, spremljalo nas je sonce in brezvetrje. Večkrat smo se ustavili, pogledali naokoli, si oddahnili in kaj popili. Bilo je toplo, pa tudi pot nas je že kar ogrela. Ob poti nam je Štefan pokazal ostanke soške fronte: strelske jarke, kaverne in lijake od granat in nam na kratko povedal, da so tu potekali hudi boji med italijansko in avstro-ogrsko vojsko.

Viharniki na Fajtnem vrhu

Po dobri uri hoje smo osvojili Fajti hrib (433 m). Malo smo si odpočili, vzeli čas za malico, lahko pa smo si tudi prebrali o tukajšnjih bojih na spominski informativni tabli na vrhu. Sonce nas je prijetno grelo.

Nadaljevali smo navzdol in potem spet navzgor, najprej na Veliki vrh (463 m) in potem spet dol in gor na Renški vrh (449 m).

Na poti proti Renškemu vrhu smo nabirali žajbelj.

Tu pa tam nas je Štefan razveselil s kakšnim vicem in še kaj dodal o tem, kaj vse se je na tem področju med vojno dogajalo. Italijanske granate so dobesedno preorale Fajti hrib, na njem ni bilo niti enega stebela. Vrh so namreč branili Avstrijci, ki pa so se kasneje morali umakniti pred številčnejšo italijansko vojsko.

Dan je kar prehitro minil v prijetnem vzdušju in ko smo se po drugi poti vračali proti izhodišču, nam je že kar pošteno krulilo v želodčkih.

Že rahlo utrujeni in lačni na poti v gostilno

Odpeljali smo se do domače gostilne v Opatjem selu, hrana je bila odlična, poskusili smo tudi pristni teran. Siti in malce utrujeni ter polni lepih vtisov in z zavedanjem, da smo si podarili spet en lep dan, smo se že v temi vrnili v Ljubljano. Štefan, hvala za še eno čudovito potepanje po Krasu.

Vida Mavec

PREDNOVOLETNI IZLET SEKCIJE TACEN NA POHORJE

15. in 16. 12. 2018

Že v prejšnjem tisočletju smo se odločili za dvodnevne izlete v decembru kot prednovoletne, s spominjanjem na prehojeno in doživeto ter za vzpodbudo v prihajajočem letu. In zakaj dvodnevni, ko so kratki dnevi? Ni potreben veliki um: za polnočno nazdravljanje sta priporočljiva zmerna težavnost in čas hoje ter bližina ležišča! Za tokratni 21. tradicionalni izlet smo izbrali kmetijo Ramšak na Padeškem vrhu, kar je pogojilo hojo po Zreškem Pohorju. Da pa ne bi samo pešačili, jedli in pili, smo dodali kanček etnologije in kulture. Odlična izbira!

Na jutranjem zboru v Lukovici so manjkali trije prijavljeni, bojda iz zdravstvenih razlogov. Gospodarici psičke Aje verjamem, pri drugih dveh pa me daje skepsa, hm, hm. Tako se nas je »srečnih« 13 odpeljalo skozi Zreče do sveže zasneženega Svetega Vida nad Vitanjem, na 830 m, na ogled Beškovnikove kašče.

H kašči

Oskrbnica Marina nam je podrobno razkazala lično urejeno staro kaščo iz leta 1814 in 16 let mlajšo preužitkarsko kočo z vso staro notranjo opremo ter opisala nekdanje življenje na še vedno živem visokogorskem Beškovnikovem gruntu. Pokazala pa nam je tudi kapelico z vzdanimi ploščama iz leta 166, najdenima na bližnjem rimskem grobišču. Koga ali kaj so stari Rimljani iskali na Pohorju, pa nam je ostala skrivnost!

Po poldrugi uri napenjanja oči, ušes in možgančkov smo se podali na zasneženo pot preko začetnih voda Dravinje do najvišje ležečega strnjenege naselja v Sloveniji, Skomarij 944 m. Naša cilja sta bila Skomarska hiša in najbolj znan vaščan, ljudski pesnik Juri Vodovnik, »pohorski Prešeren« in sodobnik dr. Franceta.

V Skomarsko hišo

Pohorski Prešeren

S predstavitvijo obeh značilnosti nam je dodobra napolnila sive celice prijazna oskrbnica Magda, dodala še ogled starega župnišča in farne cerkve sv. Lamberta. Za posladek pa nam je zavrtela film s

prikazom nekdanje lokalne posebnosti in zelo donosnega zaslужka: postopkom nabiranja mravljinih jajčec. Ker danes takšna rabota menda ni dovoljena, zahtevnega postopka ne izdam! Po dveh povsem zapolnjenih urah – brez gostilne – smo zapustili Skomarje, se vrnili k Sv. Vidu ter se že v mraku odpeljali k našim gostiteljem na Padeški vrh. Ob pogledu na uro in višinomer smo ugotovili nekaj neobičajnega: od zapustitve vozil do vrnitve je preteklo 5 ur in pol, pridelali pa smo 300 m višine. Kot da bi se plazili! Ne, ne, res hodili smo le dve uri, preostali čas pa resnično uživali! Toplo priporočam obisk zanimivosti v obeh krajih, po vnaprejšnjem dogovoru z oskrbnicama ali še lažje, s pomočjo TIC Zreče. Naj ne zveni kot EPP, zaslužijo si obiskov kulturne dediščine, ki so jo tako lepo uredili in jo tudi znajo predstaviti!

Po prigrizku na domačiji Ramšak in namestitvi v lepo urejenih sobah smo se lotili priprav na večerne obveznosti: uživanja dobrot pohorske kuhinje, čakanja dedka Mraza in polnoči. Vse smo dočakali, odlično hrano, babico Mraz – sicer jo kličemo Nataša - z darili (tudi dedek Mraz ni več isto, kot je bil včasih; mu je bilo previsoko na pohorske strmine!?), ki smo jih morali še izžrebati ob obilni zabavi, polnočno nazdravljanje z voščili in zaslužen spanje.

Z budnico nismo hiteli, po obilnem zajtrku smo se odločili izogniti s snegom zapadlim potem na Roglo in krenili proti Gorenju nad Zrečami na čaj/kavo k Smogavcu in sv. Kunigundi, ki pa se nam ni dala videti. Še spust skozi Črešnovo v Loško Goro, kjer sta nas že čakali pohodniki, ki jima pešačenje v nedeljskem mrazu ni bilo po volji, imeli pa sta avto in sta nam omogočili lagoden zbor vseh avtomobilov. Tri ure in pol hoje, slabih 100 m gor in 550 m dol je povsem zadostilo našim željam drugega dne mrzlega zimskega izleta. Še dobro smo se odločili tudi zato, ker se je sončno jutro kaj hitro pooblačilo, beri: sonce ni dovolj pregnalo mraza. Izlet smo zaokrožili v nam znani gostilni in se z nočjo zadovoljni in zdravi vrnili domov.

Zdravko Melanšek

ŠE POMNITE, VIHARNIKI?

Tokrat ponovno objavljamo članek, ki ga je ob 40-letnici Planinskega društva Viharnik napisala, žal preminula, Anica Popovič. Takole je zapisala:

BILO JE VELIKO IZZIVOV, KI SMO JIH USPEŠNO REŠEVALI

Vodenje v obdobju 2006 – 2014

Ob »prevzemu« društva spomladi 2006 se kot novopečena predsednica nisem zavedala vseh vsebin bodočega delovanja v društvu. Željo sem imela vzpostaviti tako delovanje društva, ki bo pogodno članom in pa predvsem udeležencem izletov. Prav pri vseh načrtovanih dejavnostih je bilo treba upoštevati, da so večinski člani društva upokojenci, torej starejši ljudje.

Začeli smo z zbiranjem finančnih sredstev za gradnjo Planinskega muzeja, sčasoma so seveda prišli še vsi drugi problemi na plan in reševali smo enega za drugim. Na podlagi pritožbe v zvezi s planinsko-turističnim izletom se je bilo treba odločiti, kdaj neki izlet ni izlet društva. To je takrat, ko društvo ni vključilo v plan izletov turističnega izleta, ki ga organizira in izvede vodnik društva v svojem imenu. In kaj storiti takrat, ko so na zbirnem mestu le po en ali dva udeleženci? Za društveni izlet gre, če so vsaj trije udeleženci in ima vodič obvezo izpeljati izlet. V primeru manjšega števila pa se udeleženci dogovorijo, ali jo kam mahnejo skupaj.

UO je konstantno spremljal problematiko prevozov udeležencev in obračunavanje stroškov. Glede na članstvo je najbolj optimalen tisti organiziran prevoz, ki, seveda odvisno od cilja, vključuje predvsem vlak pa tudi javni avtobusni prevoz. Po preučitvi vse problematike je bilo izdano navodilo, ki rešuje vse do zdaj zaznane probleme. Skušali smo se dogovarjati tudi s prevozniki, pa ni najbolj uspelo.

Nekaj nerazumevanja je pri vodnikih glede značaja dvoevrskega prispevka, češ da ta denar pripada samo vodnikom. Ne! Gre za donacije društvu s strani udeležencev

izletov. Prispevek gre v blagajno društva in se porabi za izdatke društva. Vodnikom pa iz te blagajne gre vse tisto, kar jim v skladu z akti društva pripada.

UO je nadalje natančno in vestno spremljal in načrtoval strokovno usposabljanje kadrov, to je vodnikov in markacista. Tako smo v tem obdobju izobrazili eno vodnico in dva markacista. Usposobljen strokovni kader je pomemben element varne hoje v gore. In vesela sem, da v tem osemletnem obdobju oziroma v času štirikratne mandatne dobe, razen ene resne poškodbe noge, ni bilo več ali celo hujših nesreč. Hvala vodnikom, markacistom, pa tudi nase moramo biti ponosni!

Ko vstopamo v štirideseto leto obstoja, ugotavljamo tudi, da se je v vseh letih delovanja nabralo veliko število dokumentov in drugega arhivskega gradiva. Poskrbeli smo za ureditev gradiva in prvo predajo v hrambo Zgodovinskega arhiva Ljubljana. Digitalizacija nas tudi ni obšla. Med prvimi planinskimi društvi smo se vključili v portal PZS NAVEZA, v okviru katerega se centralno vodi članstvo PZS po društvih in evidenca o plačevanju članarine. Do poročanja o delu društva na standardiziranih obrazcih pa še pridemo. Seveda deluje tudi spletna stran društva.

V času trajanje mojih mandatov je prišlo do personalnih sprememb na čelu PZS in seveda tudi do vsebinskih. Sprejet je bil nov statut PZS in naložil vsem društvom, da sprejmejo nova Pravila društva, kar smo v našem društvu storili v roku. Z novimi Pravili društva smo določili štiriletno mandatno dobo vseh organov društva. Aktivno smo se vključevali v javne razprave o statutu in o merilih za razvrščanje društev v okviru PZS, slednji zastavljeni projekt pa še ni dokončen oz. sprejet. Prav tako smo aktivno sodelovali z MDO Ljubljana na plenarnih sejah in pri meddruštvenih aktivnostih. Aktivno je bilo tudi sodelovanje s Športno zvezo Ljubljana, kar je društvu omogočilo pridobiti nekaj finančnih sredstev. Društvo pa sodeluje tudi s Četrtno skupnostjo Ljubljana Center, s tem da meščane poziva v aktivno vključevanje v pohodništvo. In ne nazadnje, v prostorih te skupnosti so se v zadnjem obdobju sestajali organi društva na svojih sejah. Društvo se torej intenzivno vključuje v okolje.

Še posebej sem ponosna, da kljub težavam ohranjamo naš Viharnik v rednem in po obsegu neokrnjenem izhajanju, tudi s posebnim prispevkom članov društva.

Za možen redni način povečevanja članstva smo poskrbeli s tako imenovanim »pridruženim članstvom«.

Največji problem v društvu pa je priprava plana izletov za leto vnaprej. To je najvažnejše področje dela društva in je potrebno težiti k temu, da se proces nastajanja tega dokumenta pravočasno prične, da temelji na predlogih članov in da se pravočasno tudi konča s sprejetjem vsaj na ravni UO, ki ga nato posreduje občnemu zboru. Priznam, da se da ravno v tem procesu nastajanja še marsikaj postoriti, predvsem domisliti, da bi bil že sprejeti plan tudi pri izvajanju kvaliteten in prilagodljiv vremenskim in drugim spremenljivkami tako glede časa izvedbe kot glede cilja. Tu mi je za vzor enota v Tacnu. Danes se dogovorijo, jutri gredo!

Naj povzamem Svetlano Makarovič kot pesnico, ki je rekla: »Moja naloga ni, da ugajam vsem.« Tako tudi jaz vem, da kot predsednica društva in pri izvajanju te funkcije nisem mogla ugajati vsem in to tudi ni bil moj moto predsednikovanja. Neštetokrat sem povedala, da je bil moj namen ohranjati društvo pri življenju in poskrbeti, da bodo člani lahko varno hodili v gore. To pa mislim, da je bilo doseženo. V izpeljavi teh procesov je bilo treba tudi odločati.

Pa srečno!!!

Mag. Anica Popovič

UTRINKI IZ NARAVE

Pot ob Gradiškem jezeru

Neko turobno nedeljo v mesecu oktobru, ko sivi nizki oblaki nikakor niso hoteli izginiti in so grozili, da bo vsak čas pričelo ponovno deževati, sva se z možem kljub temu odločila za krajši izlet v okolici Ljubljane. Odpeljala sva se do Lukovice in nato do naselja Gradišče, da bi v dobri urici obhodila Gradiško jezero. Umetno jezero je pred leti nastalo kot mokri zadrževalnik potoka Drtijščica, ki varuje bližnjo avtocesto pred hudournimi vodami.

Široka makadamska pot ob jezeru je dolga dobre 4 km in primerna za hojo ob vseh letnih časih in ob različnih vremenskih pogojih, ob lepem vremenu pa je pot prijetna tudi za tekače in kolesarje.

Glede na to, da nama je bilo vreme bolj naklonjeno, kot sva pričakovala, in nisva potrebovala dežnikov, sva po severni strani jezera opravila le okoli pol kilometra poti, nato pa sva krenila z makadamske poti v gozd, kjer poteka označena planinska pot proti naseljema Vinje pri Moravčah in Negastrn, nato pa do končnega cilja, cerkvice Sv. Mohorja in Fortunata.

Pogled na Gradiško jezero

Na sami poti me je zelo navdušila planinska markacija, ki jo je po mojem mnenju markacist narisal na skrbno izbrani bukvi ob poti. Na prvi pogled mogočna visoka bukev z ogromno krošnjo se kljub temu bojuje proti propadu, saj so na njenem spodnjem delu debla že našle domovanje lepe, a zlovešče lesne gobe. Markacist je očistil del debla, ki je že bilo preraščeno z mahom, in na to mesto

skrbno narisal planinsko oznako. Verjetno z namenom, da bodo pohodniki poleg oznake za planinsko pot lahko občudovali tudi lesne gobe kot del neprekinjena življenjskega kroga narave.

Dobro umeščena planinska markacija na mogočni bukvi

Po preverjanju podatkov na spletnih straneh menim, da gre za bukovo kresilko ali tudi tako imenovano kresilno gobo. Ta lesna goba je sicer neužitna, vendar se lahko uporablja za zdravilne namene. Nekdaj so jo uporabljali za netenje ognja, zdravilci pa so z njo zaustavljali kri. Kot krinko si jo je domislil tudi naš knjižni junak Martin Krpan, ko je na svoji kobilici tihotapil morsko sol.

Bukova kresilka

Po dveh uricah hoje sva prišla do lepe cerkvice sv. Mohorja in Fortunata, na razledni vzpetini, ki meri 511m nadmorske višine in nudi lep pogled na moravško dolino.

Cerkvev je bila prvič omenjena leta 1526. Mohor in Fortunat sta bila oglejska svetnika in mučenca. Mohor naj bi bil po oglejski škof, Fortunat pa njegov diakon. Sta zavetnika Ogleja, zavetnika ljubljanske nadškofije, Mohorjeve družbe v Celju, Celovcu in Gorici.

Cerkvica sv. Mohorja in Fortunata nad Gradiškim jezerom.

foto: internetne strani

Po krajšem počitku ob cerkvi sva nadaljevala najino pot po krožni poti proti lepi vasi Prikrnica, od tam pa sva se nato spustila na makadamsko pot ob Gradiškem jezeru. Od najine prej načrtovane celotne poti ob jezeru sva tokrat obhodila le južni del poti. Tudi za drugi del krožne poti sva potrebovala dve urici hoje, da sva prišla ponovno do izhodišča.

Izlet v naravo je bil kljub napovedanemu slabemu vremenu zelo lep in priporočam tudi drugim viharnikom, da se podajo na opisano pot. Če si bodo vzeli malo več časa, lahko poiščejo tudi ostanke oz. razvaline gradu Rožek, ki je stal nad potokom Drtijščica, nedaleč stran od jezera.

Nevenka Kanduč

MINUTKA ZA POEZIJO

OSTI JAREJ

Napitnica (zdravica)
(vilanela*)

**NAZDRAVIL: »OSTI JAREJ« JE VSAK DAN
VENET; IN MI NAZDRAVLJAMO SE SPET:
»OSTANI ZDRAV IN MLAD, ZARES MOČAN«.**

**PRADED – TAKRAT, KO BIL ŠE NI KRISTJAN,
TEGÁ JE VEČ KOT DVAKRAT TISOČ LET,
NAZDRAVIL »OSTI JAREJ JE VSAK DAN«.**

**NA VRČ NAPISAL JE PRADED – POGAN,
PREPROSTO, BREZ POTUJČENIH BESED:
»OSTANI ZDRAV IN MLAD, ZARES MOČAN«.**

**ZDRAVICO JE S PRIJATELJI OBDAN
PREPEVAL V SVOJI DRUŽBI VES RAZVNET,
NAZDRAVIL »OSTI JAREJ« JE VSAK DAN.**

**ZAPIS, OSTANI V SRCIH VAROVAN;
SPOMIN, OSTANI VSEM SLOVENCEM SVET:
OSTANI ZDRAV IN MLAD, ZARES MOČAN.**

**NEKOČ NAZDRAVLJAL JE PRADED SLOVAN –
SLOVEN, PRADED SLOVENEK – PAČ VENET,
NAZDRAVIL »OSTI JAREJ« JE VSAK DAN:
OSTANI ZDRAV IN MLAD, ZARES MOČAN.**

Alenka Dobeic

*Vilanela ima pet trivrstičnih in eno – zadnjo, štirivrstično kitico, v kateri se pojavi refren, ki se prepleta v prejšnjih kiticah. Vsa pesem temelji na oklepajočem menjavanju dveh rim (aba).